

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 12/00623-2
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Kristine Vigander
Deres referanse: 12/49
Dato: 16.04.2012

Høring - Forslag om å øke klagegebyret i Klagenemnda for offentlige anskaffelser - KOFA

1. Innledning

Det vises til departementets brev av 7.3.2012, ref 12/49 « Forslag om å øke klagegebyret for offentlige anskaffelser (KOFA)».

KS tiltrer forslaget om å øke klagegebyret.

En økning av klagegebyrer er et viktig ledd i arbeidet med å ivareta det opprinnelige formålet med at KOFA skal være et rimeligere og raskere rådgivende konflikthåndteringstilbud enn domstolene.

Det er således nødvendig at departementet iverksetter effektive tiltak slik at KOFA, har tilstrekkelige rammebetingelser for å kunne sikre behovet for raske og gode avgjørelser.

En klage medfører betydelig saksbehandlingsressurser for våre medlemmer og det er således nødvendig å se på tiltak som kan medføre at terskelen for å klage samt krav til å få saken behandlet i KOFA, økes.

2. Generelle merknader

2.1 Økt restanse, lang saksbehandlingstid

Grunnet økt antall klagesaker for KOFA, er saksbehandlingstiden for uprioriterte saker blitt uakseptabelt lang. Det tar nå lengre tid å få KOFAs uttalelse i slike saker, enn om saken skulle vært ført for domstolen, jf tvl § 9-4 h).

KOFA har fått en viktig rolle for rettsutviklingen og tolkningen av anskaffelsesregelverket. Det er derfor meget viktig at saksbehandlingstiden reduseres, slik at oppdragsgiver kan forholde seg til «ferske» avgjørelse når den skal sikre regeletterlevelse i gjennomføringen av sine anskaffelser.

KS er bekymret for at KOFAs avgjørelser mister sin preventive virkning når avklaringer om hvorvidt anskaffelsesregelverket er brutt, kommer så lang tid etter tidspunktet for gjennomføringen av den konkrete konkurransen. Tilliten til KOFA som et effektivt konfliktløsningsapparat, svekkes.

2.2 Ikrafttredelse tidspunkt, KOFAs endrede kompetanse og differensiering

Departementet uttaler at en eventuell gebyrøkning tidligst kan gjøres gjeldende fra 1. juli 2012. På dette tidspunkt er sannsynligvis lovforslaget fremsatt i Prop 12 L sanksjonert og trådt i kraft og myndigheten til å ilegge overtredelsesgebyr overføres til domstolene. Klager om ulovlig direkte anskaffelser blir etter ikrafttredelsen av de nye reglene rådgivende avgjørelser, som øvrige KOFA saker.

I realiteten medfører dette et skille mellom rådgivende saker for kunngjorte og ikke-kunngjorte konkurranser.

KS ser således ingen grunn til å differensiere klagegebyret på bakgrunn av hvilke regler i anskaffelsesregelverket som er overtrådt. Sanksjonene ved ulovlig direkte anskaffelse blir ved implementeringen av håndhevelsesdirektivet vesentlig styrket.

Ved å innføre likt gebyr uavhengig av regelbrudd, vil en også unngå spekulasjoner ved at leverandørene uansett anfører at det er begått en ulovlig direkte anskaffelse. KOFAs arbeidsbyrde knyttet til en prejudisiell prøving av sakens art, vil også bli redusert.

2.3 Fastsettelsen av gebyret og gebyrets størrelse

KS støtter forslaget om å innføre et fast klagegebyr, slik at gebyrstørrelsen er forutberegnelig. Det er viktig at det ikke innføres fastsettelsesregler som medfører økte administrative byrder på KOFA eller på oppdragsgiverne.

Kompleksiteten i de rettslige vurderingene har etter KS sin erfaring ofte ikke sammenheng med kontraktens eller bedriftens størrelse. Et avvisningsspørsmål kan for eksempel, være like rettslig vanskelig i en del II anskaffelse, som i en del III anskaffelse.

KS konstaterer at det har skjedd en betydelig økning i klagers bruk av advokat i klageprosessen. Dette indikerer etter KS sin vurdering at betalingsviljen i næringslivet er høy i relasjon til klagebehandlingen. Den foreslåtte gebyrøkning vil etter KS sin vurdering ikke ha negativ innvirkning på næringslivet vilje/evne til å benytte klageadgangen til KOFA.

KS vil foreslå at klagegebyret knyttes direkte til rettsgebyrets størrelse slik at satsen reguleres i samsvar med reguleringen av rettsgebyret. KS foreslår derfor at klagegebyret settes til 10 x rettsgebyret. Dette vil i dag utgjøre kr 8600.

2.4 Tilbakebetaling av klagegebyr

KS støtter departementets syn på at det ikke bør innføres bestemmelser om tilbakebetaling av gebyret til klager, dersom klagen fører helt eller delvis frem. KS er enig i at dette er prosessdrivende.

En slik løsning vil videre medføre en økt arbeidsbelastning for KOFA, da KOFA i tillegg må ta stilling til hvorvidt det foreligger grunnlag for en hel eller delvis tilbakebetaling av klagegebyret.

Dersom en slik regel mot formodning skulle bli besluttet innført, bør i det i så fall gis regler som gir oppdragsgiver rett til å få kompensasjon for sine sakskostnader i saker som avvises fordi de åpenbart ikke kan føre frem.

3. Oppsummering

KS ser viktigheten av å opprettholde KOFA som et effektivt lavterskeltilbud.

Forlaget om å øke klagegebyret er et skritt i riktig retning. KS mener imidlertid at tiltaket alene ikke er tilstrekkelig til at det vil få stor virkning med hensyn til å redusere antall uegnede klager.

Hvor stort klagegebyret bør settes må etter KS sin vurdering ses i sammenheng med hvilke virkemidler som fastsettes etter gjennomført evaluering av KOFA. KS tar derfor forbehold om å foreslå ytterligere gebyrøkning når den fullstendige «tiltaks pakken», foreligger.

KS fremmer følgende forslag til endring i KOFA-forskriften § 13 Partenes omkostninger og klagegebyr:

«Partene bærer egne omkostninger i anledning klagebehandlingen. *For klager til klagenemnda skal det betales et gebyr tilsvarende ti ganger det til enhver gjeldende rettsgebyr fastsatt i LOV-1982-12-17-86. Klagen tas ikke til behandling før gebyret er betalt.*»

Med hilsen

Helge Eide
Områdedirektør Interessepolitikk

Tor Allstrin
Avdelingsdirektør

